

INFORMACJA NT. STANU ZIELENI NA TERENACH KOMUNALNYCH

Opracował:
Wydział Gospodarki Komunalnej
Referat Ochrony Środowiska

Zatwierdził:


ZASTĘPCA PREZYDENTA
Robert Szczepanik

SIEDLCE

listopad 2021 r.

I. Tereny zielone w Siedlcach.

Zieleń występującą na terenie Siedlec można podzielić, ze względu na jej charakter, na następujące rodzaje:

- zieleń urządzoną na skwerach, placach, przy ulicach oraz w parkach,
- zieleń osiedlową,
- zieleń nie urządzoną, pielęgnowaną doraźnie zależnie od potrzeb,
- tereny rekreacyjne wokół Zalewu nad Muchawką.

Zestawienie powierzchni tych terenów według rodzajów przedstawia poniższa tabela.

	zieleń urządzona w ciągach ulicznych, na skwerach, placach i w parkach							inne tereny		
	trawniki	łąki kwietne	rabaty różane	kwietniki	runo parkowe	krzewy	inne	zieleń osiedlowa	otoczenie Zalewu nad Muchawką	tereny w utrzymaniu doraźnym
powierzchnia (m ²)	267 448	5 000	790	1 454	100 000	12 500	doniczki na latarniach – 308 szt. donice stojące – 104 szt. wieże kwiatowe – 9 szt.	ok. 138 000	ok. 21 100	ok. 175 900
Razem (m ²)	386 191 (38,6 ha)							ok. 340 000 (ok. 34,0 ha)		
RAZEM (m ²)	ok. 726 191 (ok. 72,61 ha)									
zarząd	Referat Ochrony Środowiska							Referat Mieszkańcy	Referat Infrastruktury	

Powyższe zestawienie nie zawiera powierzchni ciągów komunikacyjnych (chodników, alejek) oraz powierzchni stawu w Parku „Aleksandria”.

Powierzchnia poszczególnych obiektów utrzymywanych przez Referat Ochrony Środowiska Wydziału Gospodarki Komunalnej przedstawia się następująco:

1. Parki i obszary o charakterze parkowym.

- Park Miejski „Aleksandria” – powierzchnia – 11,32 ha;
- Stary Park pomiędzy ul. Bolesława Prusa i ul. gen. Józefa Bema - powierzchnia 3,38 ha;
- otoczenie amfiteatru - powierzchnia 3,84 ha;
- park przy ulicy Jagiełły – 1,1 ha;

2. Skwery – łączna powierzchnia ok. 5,7 ha:

- Skwer Niepodległości;
- Skwer Jana Pawła II;
- Plac 1000- lecia;

- Skwer Tadeusza Kościuszki;
- otoczenie Biblioteki Miejskiej;
- Skwer Wileński przy ul. Floriańskiej;
- Skwer Stanisława Zdanowskiego;
- Plac Wolności;
- skwerek przy więzieniu.
- zieleniec między ul. Poznańską i ul. Okrężną;
- Skwer Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej;
- skwerek przy ul. Konstantego Gałczyńskiego;
- skwer u zbiegu ulic Wojska Polskiego, 3 Maja i Świętojańskiej
- zieleniec przy ul. Miłej.

3. Pasy zieleni ulicznej w ciągach około 60 ulic – łączna powierzchnia ok. 15 ha. Najbardziej efektowne to:

- ul. Henryka Sienkiewicza;
- ul. Jana Kilińskiego;
- ul. 3 Maja;
- ul. Cmentarna;
- ul. Warszawska;
- ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego.

4. Ronda:

- Rondo Jadwigi Barszczewskiej;
- skrzyżowanie ulic Starowiejska – Terespolska;
- skrzyżowanie ulic Starowiejska – Janowska;
- Rondo Księdza Alfreda Hoffmana;
- Rondo Romana Dmowskiego;
- Rondo „Solidarności”;
- Rondo Antoniego Ponikowskiego;
- Rondo mjr. pilota Bohdana Arcta;
- Rondo Marii Skłodowskiej-Curie;
- Rondo Pamięci Ofiar Katastrofy Smoleńskiej;
- Rondo Żołnierzy Wyklętych,
- Rondo Kazimierza Deyny.

II. Organizacja prac ogrodniczych.

Wykonawcy robót ogrodniczych wyłaniani są zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych i Regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro.

1. Zieleń urządzona (skwery, zieleńce, zieleń uliczna, parki):

W zależności od rodzaju obiektu, pór roku i bieżących potrzeb wykonywane są następujące prace ogrodnicze i porządkowe:

- zakładanie, koszenie i pielęgnacja trawników,
- obsadzanie i pielęgnacja kwietników sezonowych,
- obsadzanie i pielęgnacja waz betonowych i murków,
- rozwieszanie, pielęgnacja i obsadzenie donic wiszących na latarniach, (łącznie wysadza się około 25.000 sztuk kwiatów sezonowych rocznie)
- pielęgnacja krzewów i żywopłotów,
- pielęgnacja rabat różanych,
- koszenie runa parkowego, konserwacja rowów doprowadzających wodę i oczyszczanie stawu,
- konserwacja ławek i śmietniczek,
- konserwacja słupków i łańcuchów
- zamiatanie i odśnieżanie alejek parkowych, alejek na skwerach oraz chodników przyległych do skwerów,
- sprzątanie liści i śmieci,
- zdejmowanie ogłoszeń z drzew,
- usuwanie gałęzi i drzew zniszczonych na skutek klęsk żywiołowych,
- inne prace w miarę potrzeb.

W roku 2021 utrzymaniem skwerów i zieleńców oraz Parku Aleksandria i terenu wokół amfiteatru zajmuje się firma **PUK SERWIS Spółka z o.o.** natomiast, Stary Park i zieleń w ciągach ulicznych - firma **GREEN STREET Malwina Koziestańska.**

2. Zieleń na terenach osiedlowych – utrzymywana w ramach umowy na zarządzanie i administrowanie nieruchomościami komunalnymi. Ich pielęgnacja polega na:

- koszeniu trawników,
- utrzymaniu czystości,
- odchwaszczaniu,
- przycinaniu krzewów,
- odnawianiu zniszczonych trawników.

W roku 2021 komunalną zielenią osiedlową zajmuje się **Siedleckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.**

3. Pielęgnacja drzewostanu:

Zakres prac obejmuje:

- zabiegi pielęgnacyjne – usuwanie martwych, zamierających lub uszkodzonych gałęzi;
- usuwanie drzew zamierających, martwych, stwarzających zagrożenia;
- regulację zagęszczenia drzew,
- kształtowanie koron drzew poprawiające ich statykę (odporność na złamania lub wywrócenie,
- kształtowanie koron drzew ze względu na kolizję z infrastrukturą techniczną, drogową i budynkami.

Prace są wykonywane na podstawie jednorocznych umów. Drzewa do poszczególnych zabiegów są typowane i wskazywane wykonawcy przez ogrodnika miejskiego. W roku 2021 prace pielęgnacyjne wykonuje firma: **Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „DREWEX” Sylwester Ornoch.**

4. Doraźne utrzymanie innych terenów – polegające przede wszystkim na doraźnym wykaszaniu roślinności. Wykonawcą tych prac w roku 2021 jest firma **PUK SERWIS Spółka z o.o.**

Dodatkowo prace na terenach zielonych wykonywały:

- **Osoby bezrobotne i więźniowie** w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych – utrzymanie czystości i porządku, koszenie trawy oraz inne prace porządkowe,
- **Pani Ewa Teresa Jóźwik** – utrzymanie terenów rekreacyjnych nad Zalewem nad Muchawką
- **firma Usługi Komunalne Marcin Czarnocki** – utrzymanie terenów rekreacyjnych nad Zalewem nad Muchawką.

III. Charakterystyka i ocena stanu zieleni

Na stan zieleni miejskiej mają wpływ bardzo różne czynniki. Można je podzielić na kilka grup:

- 1) czynniki przyrodnicze - klimat i pogoda, sukcesja ekologiczna, szkodniki owadzie, choroby grzybowe i inne, właściwości gatunkowe roślin, wiek drzew, jakość gleby, itp;
- 2) czynniki cywilizacyjne (antropogeniczne) – zanieczyszczenie powietrza, ruch samochodowy, odśnieżanie ulic przy użyciu środków chemicznych, dewastacje i kradzieże, ochrona i projektowanie zieleni w procesie inwestycyjnym, itp;
- 3) czynniki związane z pielęgnacją zieleni – jakość zabiegów pielęgnacyjnych, nawożenie, podlewanie, ochrona roślin, itp.

Rok 2021 należy uznać za przeciętny dla roślin pod względem ilości i rozłożenia opadów w czasie. Zimą, po raz pierwszy od dłuższego czasu, wystąpiła trwała pokrywa

śnieżna. W czasie sezonu wegetacyjnego opady występowały dość regularnie, jednak były niezbyt obfite. Zaspokajały bieżące potrzeby roślin, ale były niewystarczające do odbudowy zasobów wilgoci w glebie.

Po dwóch latach mniej intensywnego występowania szrotówka kasztanowcowiaczka, związanego prawdopodobnie z wyraźnie suchymi okresami marzec-kwiecień w latach 2019 i 2020, w roku bieżącym można było zaobserwować jego wzmożone występowanie.

Mimo nie najgorszych warunków wilgotnościowych w mijającym roku można było zaobserwować drzewa w złej kondycji, wręcz zamierające lub obumarłe.

IV. Ważniejsze zrealizowane zadania.

1. Sadzenie drzew i krzewów.

W bieżącym roku, do końca listopada, na terenach komunalnych zostanie posadzonych 190 drzew i 4949 krzewów.

Nasadzenia są realizowane, jako nasadzenia zastępcze związane z inwestycjami prowadzonymi przez:

- Wydział Dróg Urzędu Miasta Siedlce,
- osoby prywatne.

Ponadto wykonywane są nasadzenia zastępcze, za drzewa i krzewy usuwane w ramach pielęgnacji drzewostanu miejskiego, prowadzonej przez Referat Ochrony Środowiska Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Siedlce.

Posadzone zostaną następujące gatunki: klon zwyczajny, klon jawor, klon polny, lipa drobnolistna, jarząb szwedzki, jarząb pospolity, jarząb mączny, dąb szypułkowy, modrzew europejski, brzoza brodawkowata, berberys Thunberga, forsycja pośrednia, wiciokrzew pospolity, rokitnik zwyczajny, pęcherznica kalinolistna, hortensja.

Nasadzenia te zostaną zrealizowane w następujących miejscach: ul. Jana Kilińskiego, ul. Władysława Jagiełły, ul. Jana III Sobieskiego, ul. Romanówka, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego, tereny osiedlowe przy ul. Młynarskiej, ul. Bolesława Prusa, ul. Eugeniusza Wiszniewskiego, ul. księcia Józefa Poniatowskiego, ul. Kasztanowa, ul. Stefana Starzyńskiego, ul. Wojska Polskiego, skwer Jan Pawła II, ul. Cmentarna, ul. bp. Ignacego Świrskiego, skwer Tadeusza Kościuszki, ul. Józefa Piłsudskiego, ul. Elizy Orzeszkowej, ul. Floriańska, ul. Mieszka I, ul. gen. Jana Henryka Dąbrowskiego, tereny osiedlowe przy ulicy Jana III Sobieskiego, ul. Stefana Batorego, tereny osiedlowe przy ulicy Spokojnej, ul. Akacyjowa, ul. Żwirowa, ul. Murarska, ul. Garwolińska, ul. Partyzantów, ul. Czerwonego Krzyża, ul. Piaskowa.

2. Założenie łąk kwietnych.

Wiosną bieżącego roku w trzech miejscach założono łąki kwietne, o łącznej powierzchni 5.000 m² (tereny rekreacyjne nad Zalewem nad Muchawką – 900 m², ul. Monte Cassino – 1.700 m², ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego – 2.400 m²).

W porównaniu do tradycyjnych trawników charakteryzują się one:

- większą różnorodnością gatunkową, zarówno pod względem roślinności, jaki i związanych z nimi zwierząt (głównie owadów),
- większym wychwytywaniem zanieczyszczeń powietrza (pyłów i gazów),
- większymi zdolnościami do wiązania dwutlenku węgla (głębsze korzenie się roślin),
- większymi zdolnościami do retencjonowania wody,
- większymi walorami estetycznymi,
- mniejszymi kosztami utrzymania (koszenie jeden lub dwa razy w roku).

3. Przebudowa skweru Niepodległości i otoczenia budynku Urzędu Miasta Siedlce.

W październiku bieżącego roku rozpoczęła się przebudowa skweru Niepodległości (zadanie prowadzone przez Referat Ochrony Środowiska Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Siedlce) oraz remont budynku Urzędu Miasta Siedlce, połączony z renowacją jego bezpośredniego otoczenia (zadania prowadzone przez Wydział Programów Rozwojowych Urzędu Miasta Siedlce). Zadania te obejmują wymianę roślinności niskiej (krzewów i roślinności zielnej), usunięcie wybranych drzew, przebudowę alejek, wymianę ławek, koszy na śmieci, oświetlenia. W ramach prowadzonych prac na skwerze zostanie posadzonych 8043 szt. nowych roślin.

4. Pielęgnacja drzewostanu.

W roku 2021 prace pielęgnacyjne drzewostanu obejmują:

drzewostan miejski																
ilość pni według średnicy na wysokości 1,3 m i rodzajów zabiegów (szt.)															krzewy (m ²)	
do 20 cm			21- 40 cm			41- 80 cm			81 - 120 cm			pow. 120 cm				
pielęgnacja	redukcja	wycinka	pielęgnacja	redukcja	wycinka	pielęgnacja	redukcja	wycinka	pielęgnacja	redukcja	wycinka	pielęgnacja	redukcja	wycinka	pielęgnacja	usunięcie
519	5	536	450	60	120	275	106	64	42	23	9	13	4	1	150	289

Zwiększony zakres prac w roku bieżącym wynika z:

- konieczności nadrobienia zaległości w pielęgnacji drzewostanu, powstałych w wyniku ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 w roku 2020,

- konieczności usunięcia drzew i krzewów z ciepłociągu zlokalizowanego w rejonie ulic: 22 Pułku Piechoty, Mazowieckiej i Okrężnej w związku z przygotowaniem do jego remontu.

Ponadto, w związku ze szkodami wyrządzonymi przez silne wiatry, usunięto piętnaście drzew, w tym dąb – pomnik przyrody w Parku Miejskim „Aleksandria”.

Na szesnastu drzewach – pomnikach przyrody zostaną przeprowadzone prace polegające na wymianie i modyfikacji starych lub założeniu całkowicie nowych wiązań linowych, zwiększających ich odporność na niekorzystne zjawiska atmosferyczne.

5. Drzewa i krzewy usunięte w ramach prowadzonych inwestycji.

lp.	inwestycja	inwestor	usunięte drzewa (szt.)	usunięte krzewy (m ²)
1	Ulica Grabowa - budowa chodnika	Miasto Siedlce - Wydział Dróg	5	
2	Przebudowa ulicy Cmentarnej	Miasto Siedlce - Wydział Dróg	5	
3	Budowa drogi dojazdowej przy ulicy Stefana Starzyńskiego	Miasto Siedlce - Wydział Dróg, ASAJ	25	100
4	Przebudowa skweru Niepodległości	Miasto Siedlce – Referat Ochrony Środowiska	4	210
5	Remont budynku Urzędu Miasta Siedlce	Miasto Siedlce – Wydział Programów Rozwojowych	3	146
6	Przebudowa ulicy Piaskowej	Miasto Siedlce - Wydział Dróg	1	
7	Rewitalizacja Parku Miejskiego „Aleksandria”	Miasto Siedlce – Wydział Programów Rozwojowych	80	40
	RAZEM		123	496

6. Pielęgnacja młodych drzew.

W bieżącym roku podlewaniem objęto 1.151 drzew, około 4.500 m² powierzchni obsadzonej krzewami i trawami ozdobnymi. Były to rośliny posadzone w latach 2018 – 2020. Zabieg wykonano jednokrotnie, w drugiej połowie lipca.

Kontynuowane jest ściółkowanie gleby wokół drzew i krzewów posadzonych w latach ubiegłych. Zabieg ten ma na celu poprawę warunków wzrostu drzew poprzez:

- zwiększenie zawartości materii organicznej (próchnicy) w glebie,
- poprawę struktury gleby,
- zwiększenie dostępności substancji odżywczych,
- zwiększenie uwilgotnienia gleby.

Do wykonania tego zabiegu wykorzystywane są zrębki powstające podczas pielęgnacji drzewostanu miejskiego i jest on wykonywany w ramach tych prac.

7. Zwalczanie ćmy bukszpanowej.

Ćma bukszpanowa *Cydalima perspectalis* w Europie po raz pierwszy została odnotowana w roku 2007 (Wielka Brytania), w Polsce - w roku 2016. Została zawleczona z Azji. Postać dorosła jest motylem o rozpiętości skrzydeł ok. 40 mm. Gąsienice żerują na liściach bukszpanów. Ze względu na zawartość toksyn w skórze nie są zjadane przez ptaki i owady. Na chwilę obecną brak jest również innych czynników oporu środowiska (chorób, pasożytów). Żerujące larwy w przeciągu kilku dni całkowicie niszczą zaatakowane krzewy. W bieżącym roku wykonano trzy opryski środkami chemicznymi bukszpanów rosnących na skwerze Tadeusza Kościuszki oraz na placu Stanisława Zdanowskiego.

8. Płoszenie gawronów

W roku 2021 działaniami zmierzającymi do ograniczania liczebności gawronów objęte były: Park Miejski „Aleksandria”, Stary Park, Skwer Wileński, Plac 1000-lecia i teren Miejskiego Przedszkola Nr 6 (ul. Kazimierza Pułaskiego 59).

Zgodnie z zezwoleniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie stosowane były dwie metody: usuwania gniazd na wczesnym etapie ich budowy oraz płoszenie dorosłych ptaków za pomocą żywych ptaków drapieżnych (sokołów). Działania prowadzono od dnia 1 marca do dnia 15 kwietnia. Usunięto 123 gniazda. Po zakończeniu akcji powstało 16 gniazd (w Parku „Aleksandria”). W pozostałych miejscach objętych płoszeniem gawrony nie przystąpiły do lęgów.

Oprócz lokalizacji wymienionych wyżej, w bieżącym roku, gawrony przystąpiły do lęgów w 13 innych miejscach. W większości są to kolonie liczące od jednej do kilkunastu par. Większe skupiska odnotowano przy ulicy Żytniej – ok. 30 par, w lesie przy ul. Żuławskiej – ok. 65 par oraz na terenie jednostki wojskowej przy ulicy składowej – ok. 80 par. Łącznie na terenie miasta do lęgów przystąpiło około 260 par gawronów.

V. Koszty utrzymania zieleni

Koszty utrzymania zieleni w roku 2021 kształtują się następująco:

pozycja	rok 2021 (zł)
skwery i zieleńce	221.959,00
zieleń uliczna	408.057,00
Parki, w tym:	121.421,00
- Park „Aleksandria”, amfiteatr – bieżące utrzymanie	79.150,00
- Stary Park – bieżące utrzymanie	14.860,00
- dostarczanie wody do stawu	12.090,00
- konserwacja fontanny	3.500,00
- energia elektryczna do fontanny	11.821,00
drzewostan miejski, w tym:	334.387,00
- drzewostan parkowy	76.496,00
- pomniki przyrody	55.599,00

płoszenie gawronów	46.740,00
pielęgnacja drzew i krzewów nowoposadzonych	28.964,00
koszenia doraźne	100.000,00
tereny nad zalewem (sprzątanie, koszenie, remont ścieżki itp.)	70.458,00
tereny osiedlowe	ok. 400.000,00
zwalczanie barszczu Sosnowskiego	200,00
założenie i utrzymanie łąk kwiatowych	44.938,00
sadzenie drzew i krzewów (bez nasadzeń związanych z inwestycjami)	148.158,00
przebudowa skweru Niepodległości	1.738.233,00
inne (utrzymanie fontann, naprawy obiektów małej architektury, zakup donic, doraźne prace porządkowe, itp.)	10.000,00
RAZEM	ok. 3.927.031,00

Działania podejmowane w 2021 r. miały na celu utrzymanie jak najlepszego stanu istniejącej zieleni miejskiej, poprawę jej jakości, zwiększenie atrakcyjności i estetyki terenów oraz zwiększenie bioróżnorodności.

